

Arbejdsskader og erstatningsmuligheder

Ved Socialpædagogernes Arbejdsskadeteam

Dagens program

- Introduktion af Arbejdsskadeteamet
- Ulykker og Erhvervssygdomme
- Registrering og anmeldelse
- Erstatningsansvar
- Offererstatningsloven og politianmeldelse indenfor 72 timer
- Spørgsmål og debat

Arbejdsskadeteamet i SL

- Sami Deniz træffes mandag, tirsdag og onsdag kl. 9-15. Ring på tlf. 7248 6838 (kreds Lillebælt og Nordsjælland)
- Janett Brinkmann træffes tirsdag og onsdag kl. 9-15 og fredag kl. 9-13. Ring på tlf. 7248 6856 (kreds Midt- og Vestjylland, Midtsjælland og Storkøbenhavn)
- Louise Sølyst Lildholdt træffes tirsdag, torsdag kl. 9-15 og fredag kl. 9-13. Ring på tlf. 7248 6854 (kreds Storstrøm og Østjylland)
- Eva Schramm træffes mandag, tirsdag og torsdag kl. 9-15. Ring på tlf. 7248 6853 (kreds Syddjylland, Nordjylland og Bornholm)
- Sekretær Mette Krabbenhøft træffes mandag til fredag fra 9-15. Ring på 72486040
- Skriv gerne en mail til arbejdsskadeteamet arbejdsskade@sl.dk

Arbejdsskade

Arbejdsskadesikringsloven dækker skader som skyldes arbejdet eller de forhold det udføres under. Der skelnes mellem:

- **Ulykker:** § 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Arbejdsskade – fortsat

- **Erhvervssygdomme:** § 7. Ved erhvervssygdomme forstås efter denne lov: Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde.

Arbejdsskader - ulykker

- Nyt personskadebegreb efter Højesteretsdom af den 8. november 2013 (lærerdommen)
- Stramning af praksis for hvad der kan anerkendes som arbejdsulykke
- Arbejdsulykker som alene har forårsaget forbigående ikke behandlingskrævende gener anerkendes ikke efter gældende praksis.
- Diagnoser som psykisk chok og tilpasningsreaktion kan ikke anerkendes efter gældende praksis.

Eksempel: Medlem overfuses af udadreagerende beboer. Bliver skældt ud, men ikke direkte truet.

- Konsekvens: sværere at få anerkendt en arbejdsulykke

Arbejdsskader - Erhvervssygdomme

- Fortegnelsen over erhvervssygdomme
 - Kun posttraumatisk belastningsreaktion som følge af belastninger af exceptionelt truende eller katastrofeagtig karakter (trusler og vold).
 - Kræver at belastningen ikke er modsagt af arbejdsgiver
 - Kræver at diagnosen PTSD er stillet af en psykiatrisk speciallæge
- Erhvervssygdomsudvalget
 - Sygdomme og belastninger som ikke står på fortegnelsen over erhvervssygdomme kan evt. anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.
 - Kræver at belastningen er bekræftet af arbejdsgiver eller vidner
 - Kræver at diagnosen er stillet af psykiatrisk speciallæge

Anmeldelse

- Det er lovpligtigt at anmelde en arbejdsskade hvis skaden antages at kunne begrunde krav efter loven
- Arbejdsgiver har pligt til at anmelde en arbejdsulykke til arbejdsgiversforsikringsselskab eller Arbejdsskadestyrelsen
- Arbejdsgiver kan få en bøde hvis der ikke sker anmeldelse
- Læger har pligt til at anmelde mulige erhvervssygdomme
- Alle har dog ret til selv at anmelde en ulykke eller en erhvervssygdom
- 1 års anmeldelsesfrist.
- Tilskadekomnes eget ansvar at ulykken/sygdommen er anmeldt

Yderligere erstatning

- Hvis udsat for en voldsepisode kan man søge erstatning enten via Erstatningsnævnet eller via forsikringssselskab, hvis der er tegnet en ansvarsforsikring for skadevolder.

2 systemer

- **Arbejdsskadesikringsloven** (Arbejdsskadestyrelsen)
 - Mén
 - Erhvervsevnetab
 - Behandlingsudgifter

- **Erstatningsansvar efter erstatningsansvarsloven** (forsikringselskab) **eller offererstatningsloven** (Erstatningsnævnet)
 - Svie og smerte
 - Tabt arbejdsfortjeneste
 - Differencekrav

Forsikringselskab

- Er skadevolder dækket af en **ansvarsforsikring** skal sagen behandles af forsikringselskabet. Forsikring går altid forud for Erstatningsnævnet.
- Det er meget forskelligt hvorvidt der er tegnet en ansvarsforsikring enten af skadevolder selv eller af arbejdspladsen.
- Der er en anmeldelsesfrist på **3 år** til at anmelde skaden til forsikringselskabet fra skaden sker.
- Selvom der er tegnet en forsikring kan der også opstå problemer i dette. Forsikringselskabet kan f.eks. afvise dækning hvis de mener skadevolder har gjort det med vilje, undtagelse i betingelserne.

Erstatningsnævnet

- Hvis udsat for en personskade i form af vold eller trusler, så kan man i visse tilfælde få erstatning fra staten som følge af den strafbare handling man har været udsat for. Man kan normalt kun få erstatning efter offererstatningsloven, hvis man har anmeldt episoden indenfor 72 timer efter skaden er sket.
- Det er Erstatningsnævnet der skal behandle disse sager og træffe afgørelse om hvorvidt man er berettiget til erstatning.

Ændret Praksis

- Erstatningsnævnet har det seneste år skærpet deres praksis, som er udmeldt i deres årsberetning i sommeren 2015. Tidligere har Erstatningsnævnet tillagt det større betydning om der forelå behandlingsmæssige eller pædagogiske hensyn til grund for manglende politianmeldelse.
- Dette er ikke længere et tilstrækkeligt argument for ikke at politianmelde.
- Derfor anbefaler vi, at der altid sker politianmeldelse af voldsepisoder inden **72 timer**.

Hvem kan anmelde til politiet

- Retsplejeloven indeholder ikke regler om, hvem der kan indgive en politianmeldelse. Anmeldelsen kan derfor komme fra medarbejderen selv, fra arbejdsgiveren eller fra andre.
- Anmeldelsen kan både foretages telefonisk eller skriftligt – ikke krav om at man skal møde op på politistationen.
- Det er ikke tilstrækkeligt at episoden blot bliver registreret eller politiet kommer ud til stedet i forbindelse med episoden – der skal foreligge en anmeldelse af hændelsen. Få kvittering fra politiet.

Behandling ved Nævnet

- Ansøgning sker via den lokale politikreds.
- Anmeldelsesfristen for ansøgning til Erstatningsnævnet er 2 år fra skaden er sket.
- Der skal være tale om en strafferetlig handling såfremt sagen skal behandles i Erstatningsnævnet.
- En strafbar handling er ikke altid lige let at definere – overfald, spark, slag etc. er formentlig altid en strafferetlig handling, men det er en konkret vurdering hver gang!
- Problemet opstår ofte hvis der er tale om at man kommer til skade under en magtanvendelse og man i den forbindelse bliver slået ud efter og kommer til skade.

Strafferetlig handling

- Eksempel – Under en magtanvendelse af en beboer slår beboeren ud med arme og ben, som følge af det at blive fastholdt. En medarbejder der er med til magtanvendelsen bliver ramt hårdt i ryggen af slagene fra beboeren. Sagen afvises i Erstatningsnævnet, da ikke tale om en strafferetlig handling, da sket under en magtanvendelse.
- Trusler kan også være en strafbar handling, men en konkret vurdering i hver sag. De skal dog være af truende karakter – ikke nok at råbe og skrig. Men hvis der råbes ”jeg slår dig ihjel” eller ”jeg kommer og smadrer dig” så tilstrækkeligt.

Påvirkning

- Vi arbejder meget i teamet på, at påvirke den skærpede praksis i Erstatningsnævnet – dette gør vi bl.a. ved at stævne Erstatningsnævnet i forskellige sager, være i dialog med andre forbund om problematikken og henvendelser til Christiansborg om den skærpede praksis samt løsningsforslag.

Siden sidst:

- Udkast til vejledning
- Forslag om lovpligtig ansvarsforsikringer

Vejledning

Det konkrete versus det generelle

- Eksempel: En borger med autisme og en psykisk funktionsnedsættelse, har slået og sparket en socialpædagog under arbejdet på et botilbud. Arbejdsgiveren oplyser, at der er konkrete pædagogiske og behandlingsmæssige hensyn i netop dette tilfælde, idet mødet med fremmede mennesker ville kunne bringe borgeren i affekt. Det er derfor vigtigt at skærme ham mod u hensigtsmæssig stimuli. Erstatningsnævnet vil lægge dette hensyn til grund og dispensere fra kravet om politianmeldelse.
- Nævnet kan derimod ikke dispensere, hvis arbejdsgiveren som begrundelse for ikke at politianmelde blot henviser til, at borgeren ikke havde til hensigt at skade eller ikke forstod konsekvenserne af sin handling. Det er ikke et konkret og individuelt pædagogisk og/eller behandlingsmæssigt hensyn.

Spørgsmål og Debat

- Har vores oplæg givet mening?
- Har I praktiske spørgsmål, bekymringer eller andet?
- Andet?